

Będzie film o Żołnierzu wyklętym

Autor: TadeuszDach

Pana Gustawa Dach z Gorawina (gmina Rymań) odwiedzili specjaliści goście: p. Łukasz Suchanowski - członek Zarządu Głównego Związku Żołnierzy NSZ i jednocześnie członek zarządu O/Szczecin oraz p. Adam Latusek z Instytutu im. W. Pileckiego, który był operatorem kamery. W ramach projektu "Ład wiadkowie Epoki" z Instytutu Solidarności i Męstwa im. Witolda Pileckiego przeprowadzono notacje filmowe z por. Gustawem Dachem ps. "Wołyński" - weteranem ZWZ, AK oraz Narodowego Zjednoczenia Wojskowego z oddziału mjr Franciszka Przysiężniaka ps. "Ojciec Jan" i zarazem członkiem Koła Łódzkie Pomorze Związku Żołnierzy NSZ.

Gustaw wspomina swoje życie, poczynając od miejsca urodzenia w Zastawiu (gm. Mizocz) na Wołyniu. Mówi też o swoim ojcu Mikołaju, legionście Piłsudskiego i działaniach osadników wojskowych na Wołyniu.

Już 20 września 1939 roku uciekli stamtąd z całymi rodzinami na tereny ówczesnie zajęte przez Niemców, do Radymna, gdzie mieszkali przez cały okres wojny. Tam Gustaw wstąpił do ZWZ (Związek Walki Zbrojnej) a później do AK (Armia Krajowa). Po wyzwoleniu tych ziem, z całym byłym oddziałem AK wstąpili do milicji. Z milicji Gustaw uciekł w maju 1945 roku i dołączył wraz ze swoimi kolegami do oddziału lewego podległego Narodowemu Zjednoczeniu Wojskowemu. Dowodził nimi mjr Franciszek Przysiężniak ps. "Ojciec Jan". Później jesienią wyjechał na Ziemię Odzyskaną, a od 02 stycznia 1946 pracował już w PGR Drozdowo. Tam latem został rozpoznany i aresztowany. Postępowanie karne odbyło się w Rzeszowie, otrzymał dwa lata więzienia za dezercję z milicji. Nigdzie nie wyszła sprawa jego udziału w partyzantce antykomunistycznej.

Po zakończonym nagraniu zostało wizytą w Regionalnej Izbie Muzealnej w Rymaniu. Obecny był prezes Stowarzyszenia Historycznego "Dąbosz"; Edmund Kałmierski. W Izbie Muzealnej znajdują się między innymi unikatowe pamiątki związane z oddziałem "Ojca Jana" przekazane przez Gustawa Dacha m.in. oryginalny ryngraf z wizerunkiem Matki Boskiej Częstochowskiej czy wykonany 21 lipca 1945 roku w partyzantce orzełek na korze (na zdj.). Łukasz Suchanowski przekazał dla naszego muzeum pamiątkowy Krzyż NSZ, a Gustaw Dach pamiątkowy Krzyż NZW. W rozmowie, wstępnie postanowiono o współpracy Stowarzyszenia Historycznego "Dąbosz"; z Kołem Łódzkie Pomorze Związku Żołnierzy NSZ.

Film o wspomnieniach Gustawa bÄdzie moŹna
zobaczyÄ prawdopodobnie jesieniÄ tego roku.

Zdj. Tadeusz Dach

